

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
OBOWIĄZUJĄCE W MUZEUM ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH I WIĘZNIÓW
POLITYCZNYCH PRL (W ORGANIZACJI)**

**Rozdział 1
Postanowienia ogólne**

§ 1.

1. Ilekroć w niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji) mowa jest o:
  - 1) Muzeum - należy przez to rozumieć Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji) z siedzibą w Warszawie ul. Rakowiecka 37, 02-521 Warszawa;
  - 2) Standardach - należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Muzeum;
  - 3) małoletnim - należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia;
  - 4) krzywdzeniu małoletniego - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym Personel Muzeum, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniechanie;
  - 5) opiece małoletniego - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;
  - 6) Osobie odpowiedzialnej za Standardy - należy przez to rozumieć kierownika Działu Edukacji Muzeum;
  - 7) Personelu Muzeum - należy przez to rozumieć każdego pracownika Muzeum bez względu na formę zatrudnienia, a także współpracownika, stażystę, wolontariusza lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma kontakt z małoletnim;
  - 8) Planie – należy przez to rozumieć plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia;
  - 9) Rejestrze - należy przez to rozumieć Rejestr Sprawców Przystępstw na tle Seksualnym.
2. Standardy zostały opracowane w związku z obowiązkami, które zostały nałożone na mocy przepisów ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
3. Standardy są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw.
4. Standardy należy traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczną ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.

§ 2.

1. Zasadą obowiązującą Personel Muzeum jest podejmowanie działań na rzecz dobra małoletnich, w tym mających na celu ochronę godności małoletniego i poszanowanie jego praw.
2. Personel Muzeum zobowiązany jest dbać o prawidłowy rozwój małoletniego i przestrzegać zasad określonych w Standardach.

3. Personel Muzeum traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
4. Personel Muzeum działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych obowiązujących w Muzeum oraz swoich kompetencji.
5. W Muzeum nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich.
6. Personel Muzeum potrafi zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony.
7. Personel Muzeum obowiązany jest podejmować działania, które nie naruszają praw małoletniego.
8. Personel Muzeum reaguje w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych małoletniego, w tym dostosowuje poziom komunikacji do małoletniego ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym małoletniego z niepełnosprawnościami.
9. Personel Muzeum zapewnia równe traktowanie małoletnich bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a Personelem Muzeum

§ 3.

Dyrektor Muzeum odpowiedzialny jest za przygotowanie, a także za wdrożenie Standardów w Muzeum.

§ 4.

1. Specjalista ds. kadr przed dopuszczeniem osoby, na jakiegokolwiek podstawie prawnej, do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub opieką nad nimi sprawdza tę osobę w Rejestrze.
2. Sprawdzenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy także osób poniżej 18 roku życia.
3. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do działalności określonej w ust. 1.
4. W celu monitorowania bezpieczeństwa w Muzeum, poza wykonaniem obowiązku określonego w ustępie 1, specjalista ds. kadr dokonuje w każdym roku kalendarzowym sprawdzenia figurowania Personelu Muzeum dopuszczonego do działalności określonej w ust. 1. w Rejestrze.
5. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec kogokolwiek z Personelu Muzeum postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu Dyrektor Muzeum niezwłocznie odsuwa taką osobę od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.

§ 5.

1. Personel Muzeum obowiązany jest:
  - 1) w kontaktach z małoletnimi działać na rzecz ich dobra;
  - 2) odnosić się do małoletnich z szacunkiem i nie obrażać małoletnich;
  - 3) do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi;

- 4) każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione;
  - 5) wysłuchać małoletnich i starać się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
  - 6) nie zawstydzają małoletnich;
  - 7) nie lekceważyć małoletnich;
  - 8) nie krzyczeć na małoletnich, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie).
2. W przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi małoletnimi każdy członek Personelu Muzeum zobowiązany jest do podjęcia natychmiastowej reakcji i stosownej interwencji polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu.
  3. Decyzje podjęte w stosunku do konkretnego małoletniego muszą uwzględniać także bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.
  4. Personel Muzeum zwraca uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy Personelem Muzeum, a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.
  5. Personel Muzeum, który ma świadomość, iż małoletni doznał krzywdy zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z tym małoletnim, wykazując zrozumienie, a także wycucie.

§ 6.

1. Niedopuszczalne jest stosowanie przez Personel Muzeum przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie.
2. Personel Muzeum nie może zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to w szczególności używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, groźby).
3. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich, obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
4. Każde przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne.

§ 7.

1. Bezpośredni kontakt z małoletnim nie może być niejawnym lub ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji podporządkowania.
2. Personel Muzeum nie kontaktuje się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi bez wiedzy ich opiekunów.
3. Jeżeli Personel Muzeum musi spotkać się z małoletnim poza czasem standardowo poświęcanym na działalność prowadzoną przez Muzeum, to na spotkanie takie opiekun małoletniego musi wyrazić zgodę.

Rozdział 3

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 8.

1. Personel Muzeum zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich, którymi w szczególności są:
  - 1) widoczne obrażenia ciała np. siniaki, ugryzienia, rany, których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
  - 2) nadmierne zakrywanie ciała przez małoletniego nieadekwatne do pogody;
  - 3) strach małoletniego przed opiekunem, obawy przed powrotem do domu;
  - 4) strach małoletniego przed osobami dorosłymi;
  - 5) używanie przez małoletniego środków psychoaktywnych;
  - 6) nadmierne szukanie przez małoletniego kontaktu z dorosłym;
  - 7) pojawianie się w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu małoletniego motywów przemocy lub motywów seksualnych;
  - 8) nadmierne rozbudzenie seksualne małoletniego nieadekwatne do wieku.
2. W przypadku powzięcia przez Personel Muzeum podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, Personel Muzeum ma obowiązek poinformować o tych podejrzeniach Dyrektora Muzeum oraz kierownika Działu Edukacyjnego.
3. Interwencja podejmowana jest przez Dyrektora Muzeum.
4. Dyrektor Muzeum może powierzyć działania, o których mowa w ust. 3, wyznaczonemu pracownikowi Działu Edukacyjnego.
5. Dane osoby, o której mowa w ust. 4, takie jak imię, nazwisko, mail, telefon zostaną podane do wiadomości Personelu Muzeum.
6. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby, o której mowa w ust. 4, interwencja prowadzona jest przez Dyrektora Muzeum.
7. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Dyrektora Muzeum interwencja prowadzona jest przez pracownika Działu Edukacyjnego wyznaczonego przez kierownika Działu Edukacyjnego.
8. W przypadku, gdy zgłoszenie krzywdzenia dotyczyło osób wskazanych w ust. 3 lub 4 osoby te są całkowicie wyłączone z dalszej procedury.
9. W miarę możliwości do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów.

§ 9.

W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby.

§ 10.

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 1 do Standardów.
2. Personel Muzeum posiadający informację o krzywdzeniu małoletniego obowiązany jest zachować te informacje w poufności, wyłączając informacje przekazywane Dyrektorowi Muzeum oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
3. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie oraz sporządzić kartę interwencji.

§ 11.

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez członka Personelu Muzeum, osoba ta zostaje niezwłocznie odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. Osoba podejmująca interwencję przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Osoba podejmująca interwencję stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
3. W przypadku, gdy podejmowana interwencja dotyczy podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez członka Personelu Muzeum, Dyrektor Muzeum wysłuchuje członka Personelu Muzeum oraz inne osoby mające wiedzę o zdarzeniu. W sytuacji, gdy podejrzenia zostaną potwierdzone, Dyrektor Muzeum stosuje odpowiednie środki dyscyplinujące, w tym kary porządkowe zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.
4. Osoba podejmująca interwencję organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

§ 12.

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę nie będącą członkiem Personelu Muzeum, osoba podejmująca interwencję przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Osoba podejmująca interwencję stara się ustalić przebieg zdarzenia oraz wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
2. Osoba podejmująca interwencję organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego, osoba podejmująca interwencję informuje właściwy ośrodek pomocy społecznej

o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania - konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.

§ 13.

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego osoba podejmująca interwencję przeprowadza rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawanym krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
2. Wspólnie z opiekunem małoletniego krzywdzącego należy opracować plan, celem wyeliminowania zachowań niepożądanych.
3. Z opiekunem małoletniego poddanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa.

§ 14.

1. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Dyrektor Muzeum sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
2. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem małoletniego wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub nie okazuje wsparcia małoletniemu, Dyrektor Muzeum sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny do właściwego sądu rodzinnego.

Rozdział 4

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

§ 15.

1. Osoba odpowiedzialna za Standardy obowiązana jest co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. Wnioski z przeprowadzonej oceny, o której mowa w ust. 1, należy pisemnie udokumentować.
3. Osoba odpowiedzialna za Standardy monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Personel Muzeum może przekazywać swoje uwagi, proponować zmiany względem uregulowań zawartych w Standardach oraz zgłaszać incydenty naruszania Standardów do Osoby odpowiedzialnej za Standardy.
5. Zgłoszone uwagi, propozycje zmian w Standardach, a także incydenty w zakresie naruszania Standardów Osoba odpowiedzialna za Standardy przekazuje Dyrektorowi Muzeum.
6. Aktualizacji Standardów dokonuje Dyrektor Muzeum, w drodze zarządzenia.

Rozdział 5

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie Personelu Muzeum do stosowania Standardów, zasady przygotowania Personelu Muzeum do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

§ 16.

1. Osoba odpowiedzialna za Standardy zapoznaje Personel Muzeum ze Standardami.
2. Standardy są ogólnie dostępne dla Personelu Muzeum na stronie internetowej Muzeum.
3. Personel Muzeum potwierdza zapoznanie się ze Standardami poprzez złożenie pisemnego oświadczenia. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik 2 do Standardów.

Rozdział 6

Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

§ 17.

1. Dokumentacja składająca się na Standardy, zarówno w wersji skróconej jak i pełnej, dostępna jest na stronie internetowej Muzeum.
2. Na życzenie małoletnich lub ich opiekunów Standardy udostępniane są w formie papierowej.
3. Obowiązkiem opiekunów jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
4. Wersja skrócona Standardów zawiera informacje istotne dla małoletnich. Wersja skrócona stanowi Załącznik 4 do Standardów.

Rozdział 7

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 18.

1. Osoba odpowiedzialna za Standardy przyjmuje zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udziela mu wsparcia.
2. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego Muzeum posiada wiedzę, zostaje odnotowany w ewidencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do Standardów.
3. Ewidencji, o której mowa w ust. 1, nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z przepisami odrębnymi.
4. Każdorazowy wpis do ewidencji, o której mowa w ust. 1, uruchamia procedurę przeglądu i ewentualnej aktualizacji Standardów.
5. Ewidencję zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, o której mowa w ust. 1, prowadzi Osoba odpowiedzialna za Standardy.

Rozdział 8

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 19.

1. W sytuacji, gdy Muzeum zapewnia małoletnim dostęp do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet zobowiązane jest podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem i filtrujące treści.
2. W miarę możliwości Personel Muzeum powinien informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Personel Muzeum powinien stanowić nadzór nad treściami do jakich dostęp mają małoletni oraz podejmować interwencję w przypadku dostępu do treści nieodpowiednich.

Rozdział 9

Zasady ustalania Planu

§ 20.

1. Plan opracowuje zespół powołany przez Dyrektora Muzeum.
2. W miarę możliwości Plan konsultowany jest z psychologiem.
3. Plan powinien być opracowany w sposób indywidualny, z uwzględnieniem potrzeb i możliwości małoletniego, w szczególności powinien być dostosowany do wieku małoletniego, jego indywidualnych cech i sytuacji rodzinnej.
4. Przy opracowaniu Planu należy:
  - 1) rozpocząć od rozmowy z małoletnim, aby poznać jego potrzeby i oczekiwania;
  - 2) zaangażować opiekunów małoletniego w opracowanie Planu;
  - 3) współpracować z innymi specjalistami, którzy mogą udzielić małoletniemu niezbędnego wsparcia.
5. W opracowaniu Planu należy uwzględnić:
  - 1) rodzaj krzywdzenia, którego doświadczył małoletni;
  - 2) stopień nasilenia krzywdzenia;
  - 3) wpływ krzywdzenia na małoletniego;
  - 4) potencjalne ryzyko ponownego krzywdzenia małoletniego.
6. Plan obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie.
7. Plan powinien być regularnie monitorowany i dostosowywany do zmieniających się potrzeb małoletniego.

Rozdział 10
Przepisy końcowe

§ 21.

1. Standardy wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 2024 roku.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez zamieszczenie ich na stronie internetowej Muzeum, również w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich.